

Katrin Nuuter

aitab Noorte Tugila projekti kaudu oma eluga ummikusse sattunud Haapsalu ja Ridala noori. Lk 3

Toivo Tomingas:

Noarootsi otseühendus on tähtsam kui Rail Baltic. Lk 3

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

NELJAPÄEV, 3. AUGUST 2017 | NR 88 (4033) | 1 EURO

Sepo Seeman

liigutava armastuslooga kursaalis. Lk 8

PEREMEHETU VARA

Ago Kirsipuu ostab sildu kokku

Kullametsa külamees, põllumajandusettevõtja Ago Kirsipuu tahab Koluvere kandis osta kolme vana kivisilda.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Viis aastat kestnud asjaajamine pole meest oma soovist seni oluliselt kauemale viinud. „Pikk lugu,” nentis Ago Kirsipuu (pildil). „Tulemus on see, et üks sild kukkus vahepeal kokku.”

Mehe huviorbiidis on Koluvere kandis kaks Jõgeva kõrtsi silda ja Vaikna mõisa vana sild. Kõik kolm kivisilda paiknevad Risti–Virtsu vanal maanteel ja on muinsuskaitseametis arvel ehitismälestistena.

„Sillad ei kuulu kellelegi,” lautas Kirsipuu käsi. „Sildu ei tunista omaks ei riik ega ka vald.”

Et sillad asuvad kunagisel Risti–Virtsu maanteel, tegi Kirsipuu loogilise järelduse, et see-ega võiksid nad olla maanteeameti omad. Mees tegigi maanteeametile ettepaneku, et nad sillad korda teeks.

Maanteeameti Lääne regiooni hooldevaldkonna juht Hannes Vaidla teatas Kirsipuule, et sillad ei kuulu maanteeameti haldusalasse, mistõttu pole neil ka raha nende remontimiseks.

Seda, et Kirsipuu sillad endale osta tahab, pidas Vaidla heaks mõtteks. „Tegemist on tänuväärse algatusega ja loodame siiralt, et need algatused realiseeruvad,” ütles Vaidla. „Kui sildade omanik vajab sildade rekonstrueerimise tehnoloogilistes küsimustes konsultatsiooni, on maanteeamet nõus kogemuste ja teadmiste- ga abiks olema.”

Kirsipuu plaanile ei seisa vastu ka Kullamaa vallavanem Jüri Ott. „Mõte on ju tore, kui ta teeks sillad korda,” ütles Ott.

150aastased kaunitarid

Jõgeva kõrtsi esimene sild viib üle Liivi jõe. Kohati koorunud asfaltkatte alt paistab raudkivisillutis, sild ise on Kirsipuu valitud kolmikust kobedaim.

„Siia on planeeritud kergliiklustee,” viitas Kirsipuu Kullamaa

Jõgeva (kohanimi tuleneb ilmselt sõnast jõgedevahe) kõrtsi esimene sild on kolmest kivisillast, mida Ago Kirsipuu osta soovib, kõige kobedam.

3 × URMAS LAURI

Jõgeva kõrtsi teine sild on varisemisohtlik.

valla planeeringule ja ka valimis- lubadustele, mida volikokku pürgijad välja on käinud. „Kui meil on arengukavas kergliiklustee, siis on ju ka sillad vaja korda teha.”

„Me tahaksime seda teha järgmises etapis,” kinnitas Ott kergliiklustee ehitamise kava. „Eskiis on koostatud ja kergliiklustee rajamine on ka Lääne-Nigula valla liitumislepingus sees.”

Mõnisada meetrit mööda teed edasi on Jõgeva kõrtsi teine kivi- sild. See viib üle Marimetsa oja ja selle aja jooksul, mil Kirsipuu on sildade vastu huvi tundnud, on sild juba varisemisohtlikuks

muutunud. Muinsuskaitseamet on silla külgi toestanud. Betoon- plokid sillale sõitmise takistami- seks on aga Kirsipuu pandud.

„Eikellegi oma,” osutas Kirsipuu oma ihaldusobjekti suunas. „Sina võtad kaks kivi, mina kaks ja nii me tassimegi selle laiali.”

Vaikna mõisa vana sild varises osaliselt kokku alles tänavu.

Kirsipuu tee sildade omandamise poole on olnud konarlik, esimese avalduse sildade ostmi- seks kirjutas mees Lääne maava- litsusele juba viis aastat tagasi. Toonane maavanem Innar Mäe- salu tegi Kullamaa vallavalitsu- sele ettepaneku sildade pereme-

Vaikna mõisa sild varises tänavu osaliselt kokku.

hetuse väljaselgitamiseks. Sinna asi tookord ka sumbus.

Uuele ringile

Uue avalduse kirjutas Kirsipuu tänavu ja praegune maavanem Neeme Suur uuris taas vallava- litsuselt, kes on sildade omanik ning kui omanikku pole, siis tuleks vallalt algatada sildade kui peremehetu ehitise hõivamise menetlus.

Jüri Ott on seda meelt, et sildadel on omanik ikkagi olemas – ehitismälestistena kuuluvad nad ju riigile.

„Need sillad on muinsuskaitse all ja on sisuliselt riigi omad,”

nentis Ott ja lisas, et paraku pole maavalitsus leidnud silla oman- disuhet tõendavaid dokumente, millega nad arvel on. „Käib aru- telu, et kuulutada nad pereme- hetuks varaks. Paneme selle kü- simuse vallavalitsusse ja augus- ti lõpul arutatakse seda voliko- gus,” ütles Ott.

Kui omandiküsimus on lahendatud, sillad peremehe- tuks varaks kuulutatud, saab riik need soovi korral maha müüa. Müüa saab riigivara aga ainult oksjonil.

„Ega mina neid sildu nii väga tahagi,” tunnistas Kirsipuu. Te- ma sõnul soovinud ta oma sil-

Sillad, mida Ago Kirsipuu osta soovib

- **Vaikna mõisa sild.** Ehitatud 19. sajandi teisel poolel. Ehitismälestis 15472. Varisenud.
- **Jõgeva kõrtsi esimene sild.** Ehitatud 19. saj esimesel poolel. Ehitismälestis 15451.
- **Jõgeva kõrtsi teine sild.** Ehitatud 19. sajandi esimesel poolel. Ehitismälestis 15452. Varisemisoht, toestatud.

laostusooviga lihtsalt provotsee- rida, et asjad liikuma hakkak- sid. Viis aastat nügimist ja praegu tundub, et hakkasidki liiku- ma. Kui ühel heal päeval kuu- lutab riik sildade oksjoni välja, kavatseb Kirsipuu sellel kindlas- ti osaleda.

Koluvere–Kullamaa kant on Läänemaa sildaderohkeim nurk. „Neljal kilomeetril on to- sin silda,” ütles Kirsipuu. Vaik- nal kaks, Koluveres kaks, Jõge- val kolm. Sillal kaks, Kullamet- sal kaks.

Kaheteistkümnnes sild on Kir- sipuu kodus Kärneri talus mehe enda tehtud.

Haapsalu vanalinn pannakse Augustibluusi ajaks lukku

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Reedel ja laupäeval Haapsalus 24. korda toimuv Augustibluus toob linna tuhandeid muusika- sõpru ja autosid; vanalinn pan- nakse linnakülastajate jaoks taas lukku.

Haapsalu Linnahoolduse juha- tuse liige Alo Lõps ütles, et korra- takse eelmisel nädalavahetusel Rock in Haapsalu ajal toimunud

Liikluskorralduse muutatus

Reedel ja laupäeval, 4. ja 5. augustil kell 16–20 on Haapsalu va- nalinn suletud:

- Vaba ja Vee tänava ristmikul Vee tänavale pöörata ei saa. Läbi pää- seb vaid kohalik elanik.
- Karja tänavat pidi pritsimajast kaugemale ei saa. Sõidukid peavad üm- bersõiduks pöörama Kalda tänavale.
- Suur-Lossi tänavalt Ehte tänavale pöörates Karja tänavale ei pääse, välja arvatud kohalik elanik ja teenindav transport. Wiedemanni täna- va kaudu on võimalik ümber sõita.

liiklusskeemi. See tähendab, et mujalt festivalile saabunud au- tod suunatakse Väikese viigi juu- res holmil asuvasse parklasse ja linnakülastajad autodega vanali- na ei pääse.

Liikluse suunamiseks kasu- tatakse keelumärke ja viitasid, mida on seekord veelgi rohkem.

Kuigi eelmisel nädalavahetu- sel sujus liiklus Lõpsi sõnul tänu täiendavate abinõude kasutamisele paremini kui eelmiste suur-

ürituste ajal, pressis osa festiva- likülastajaid oma auto ikkagi kee- lutsooni sisse.

„Vee tänavalt pressiti läbi,” selgitas Lõps. Seekord pannak- se välja veel rohkem parkimist keelavaid märke, näiteks Rüüt- li ja Linda tänava algusesse, et parkimiskohti jahtivaid autosid eemale hoida.

Lõpsi hinnangul ei tohiks liik- lus Augustibluusi ajal väga pinge- liseks kujuneda, sest üritused on

üle linna hajutatud ja epitsentrit pole. „Aga muidugi kutsume kõi- ki üles linnas jala liikuma – meil on väike ja ilus linn!” andis Lõps mõista, et haapsallased ise võik- sid autod koju jätta ja linnakü- lastajad parkida selleks ette näh- tud kohtades.

„Kõik on väga lihtne – järgi- ge liiklusseadust ja ärge tekitage oma parkimisega kaaskoda- nikele ebameeldivusi,” sedas- tas Lõps.

● JUHTKIRI

Eksinud noored

Eestis statistikaameti hinnangul oli 29 200 noort ehk 15- kuni 29aastast inimest 2015. aastal, kes ei õppinud koolis, ei käinud tööl ega osalenud koolitustel. 12,5 protsenti ehk iga kaheksas noor. Osa neist elas tegelikult välismaal ja neist polnud seepärast elumärki, aga suurem osa elas kindlasti Eestis. 2014. aastal oli selliseid noori veel 4400 võrra rohkem. Isegi kui probleem möödunud aastal samas tempos leevenes, on meil tuhandeid noori mitteõpivaid töötuid.

Probleem ei ole muidugi selles, et nad on riigi jaoks nähtamatud. See on sümptom, et nad on iseseisva elu alustamisega jänni jäänud.

Stereotüüpne ettekujutus tööta ja hariduseta noorest on, et küllap tuleb ta asotsiaalsest perest ja on juba aastaid allakäiguteel veerenud. Või siis on nii rumal, et ei saanud kooli lõpetatud ja ametit omandatud ning muidugi ei kõlba selline udupea tööle.

Tegelikult on pilt äärmiselt kirju. Praegu iseseisva elu alustamisega hätta jäänud noored võivad olla ka oma vanemate „ohvrid”, kes on neile terve lapsepõlve sisendanud, et nad on erilised ja seepärast võivad õigusega loota, et edasine elu pakub neile ainult kõige paremat. Vähemaga justkui ei tohiks leppida.

Võib-olla pole noorel mingit viga küljes, lihtsalt ei ole olnud õnne või on haridustee jäänud pooleli, sest saadi väga noorelt lapsevanemaks. Tulemus on sama – noor satub suletud ringi, konutab üksi kodus, muudkui masendub ja abi pole justkui kelleltki otsida.

Seepärast on Noorte Tugila hädavajalik projekt. Spetsialist võtab ette nii ühed kui ka teised ja läheneb individuaalselt. Ei targuta, ei õienda, vaid julgustab, aitab eesmärgi püsti panna ja siis selle poole liikuma hakata. Osale on selleks vaja julgust juurde süstida, teisi maapinnale tagasi sikutada.

● TEISED LEHED

Erik Moora: Uus vanemahüvitise seadus on kärnkonn

EESTI EKSPRESS. Konnad on imelised olendid. Voolujoonelised, rahumeelsed, ohutud. Oma võimsate tagajalgadega suudavad nad teha uskumatult graatsilisi hüppeid. Kui konna peaks olema teinud jumal, nagu väidetakse, siis on tegemist kahtlemata õnnestumisega.

Ja siis on olemas kärnkonn. Loomulikult on ka kärnkonna valmis tegemine suur asi. Aga ta ei ole siiski päris konn. Ta on kohmakam. Ta ei hüppa nagu päris konn. Ta ei naudiverõõme sama entusiastlikult kui päris konn. Jääb mulje, et kui konna tehes poolele teele jääda, ongi tulemuseks kärnkonn.

Sotsiaalministeerium teeb praegu ümber vanemahüvitise seadust. See on väga hea mõte. Ehkki muidu nii helde, on vanemahüvitisel ka ilmsed puudused. Peamine häda on jäikus, mis on sundinud peresid nihverdama, OÜ-tama jne, sest vanemahüvitise kõrvalt on kahjulik teha juhu- või tükitöid.

Nende puudustega sotsiaalministeerium nüüd kiiduväärselt tegelebki, aga paraku jääb eelnõu poolele tee. Seaduse loojad nagu rahulduks sellega, et hakkasime küll päris konna tegema, aga välja tuli kõigest kärnkonn – ei hüppa, nagu võiks, ega uju, nagu võiks.

● LAUSELAEN

„Kas ma siis oleks osanud hinges aimata, et lähen temaga koos lavale? Ei ial!”

Ilona Aasvere Haapsalu kammerkoori esinemisest koos Gary Brookeriga festivalil Rock in Haapsalu. LE, 1. august 2017

Käed eemale Sirbist!

Sõnavabadus on universaalne ja kehtib nii vasak- kui ka parempoolsete puhul ning eesti kultuurile pole ohuks mitte artikkel Sirbis, vaid sõnavabaduse puudumine.

Imselet olen ajakirjanikuna rohkem meelevaeldusi kajastanud, kui ise neil kodanikuna osalenud.

Üks viimaseid selliseid oli Tallinas Vabaduse platsil peetud meelevaeldus 2015. aasta jaanuaris Prantsuse satiiriajakirja Charlie Hebdo toetuseks. Teatavasti olid islamiäärmuslased tapnud kaheksa sama ajakirja töötajat (lisaks neile veel neli inimest) terroriaktis mõni päev varem. Charlie Hebdo oli avaldanud prohvet Muhamedi karikatuure, mis terroriste ärritaski.

Nüüd, 2017. aastal avaldab Sirp Mikk Pärnitsa loo, kus väidetakse, et Eesti on apartheidiriik ja laulupidu peetakse üksnes venelastele vastandumiseks, ning paljud on tagajalgadel, nõudes Sirbi kinnipanemist jne. Hea veel, et keegi Kalašnikovi automaadiga ringi ei jookse. Muidugi oli Pärnitsa artikkel vigu ja kentsakaid mõttearendusi täis, aga see pole siinkohal tähtis. Oluline on Sirbi õigus avaldada neid artikleid, mida ta soovib.

Pärnitsa ja Sirbi kritiseerijad langetavad kokku inimestega, kes kritiseerivad moslemeid Euroopas. Kuid siinkohal kattub nende loogika islamiäärmuslaste omaga – kui miskit ei meeldi, kas siis padrun rauda või väljaanne kinni? Samal ajal nõutakse islamiäärmuslastelt Euroopa väärtuste järgimist. Nende hulka kuulub ka sõnavabadus.

Sotsiaalmeedias sain ma juba Sirbi kaitsmise eest sõimata. Meenutati õpetaja Priit Dievest, kes vallandati „sobimatu” artikli avaldamise eest ajakirjanduses. Praegu näitavad uudised, et pooled on kohtuvaidluses jõudnud kompromissile. Ei tundu see Dievesi vallandamine ka õigena ja kui keegi arvab, et mingi ar-

ERKKI BAHOVSKI
Diplomaatia peatoimetaja

tikkel kahjustab tööandja huve, siis tuleb sõlmida leping, millega töövõtja kohustab mitte avaldama midagi sellist, mis tööandja huve riivab. Kui seda lepingut ei ole, siis pole mõtet ka hiljem rusikatega vehkida.

Kordan ennast, aga sõnavabadus on universaalne. Kehtib nii vasak- kui ka parempoolsete puhul. Sirbi kritiseerijad võiksid siiski endalt küsida, kas eesti kultuuri ohustab rohkem üks artikkel Sirbis või sõnavabaduse puudumine. Kuidagi nõrguke tundub see eesti kultuur, mis on samas elanud üle mitusada aastat teoorjust, venestamise, saksastamise ja Nõukogude okupatsiooni. Aga kooseluseadus, sadakond pagulast ja lõppeks Pärnitsa lugu teevad sellele kultuurile äkki lõpu? Vahest siiski ei tee ja vahest on eesti kultuur tugevam, kui arvata oskame.

Sõnavabaduse kontseptsioonile lisab pingeid sotsiaalmeedia. Kui nn peavoolumeedias oli vahemeheks toimetaja – ja õigusega on osundatud, et Sirbi ja Pärnitsa puhul tekib küsimus, kas ja kus oli üldse toimetaja –, siis sotsiaalmeedias seda vahe-meest enam ei ole. Kõik saavad arvamus avaldada, kuid ometi kaebleme ja mõtiskleme me sõnavabaduse väidetava piiramise üle. Seega ei ole sotsiaalmeedia teinud mingit põhimõtteliselt läbimurret, vaid võitlus sõnavabaduse eest ja selle vastu jätkub. Üksnes vorm on vahetunud, kuid igavikulised küsimused võimust, rahast ja vabast sõnast jäävad.

● **Kordan ennast, aga sõnavabadus on universaalne. Kehtib nii vasak- kui ka parempoolsete puhul.**

Keda ja kuidas ühendada – selles on küsimus!

Kui veidi ajalukku vaadata, siis Uus-Inglismaa on piirkond, mis asustati eurooplaste poolt kõige varem. Loomulikult asuti seal energiliselt raudteid rajama, kui teadus ja tehnika seda juba võimaldasid. Aga kui areng jätkus ja Ford hakkas montaažiliinidelt välja laskma sadu tuhandeid autosid (nüüd tehakse neid miljoneid aastas), hakkas ka raudtee tähtsus vähenema.

Lisame, et tänapäeval on kogu Ameerika ratastel. Aga mitte rongiratastel, vaid autodes. Miljonid inimesed autodes sõeluvad sadadel ja tuhandetel maanteedel kõikjale, kuhu vaja, kaasa arvatud tohtu pikad veokid. See on ka loomulik, sest veok viib ikkagi kaubad sinna, kuhu tellitakse, mitte lähimasse raudteejaama, mis võib olla kümnete ja sadade miilide kaugusel. Kogu USA ja Kanada rehkendavad läbitavaid vahemaid autosõidutundides.

Olen kindel, et meie tulevik on sarnane. Seepärast peaks korra või ka üheksa korda veel mõtlema, enne kui uute raudteede ehitusele pühendume. Näiteks Riisipere–Rohuküla. Et seda pole juba aastaid olnud, on kogu liiklus ja majandus ümber orienteerunud ja ma ei tea kedagi, kellel seda raudteed vaja oleks. Millega siis raha raisata? Kas ainult seepärast, et saada riigieelarvest rammusam tükk Läänemaale? Kui paremaid ideid pole, jätkem seegi raha neile, kel rohkem vaja.

Sarnane on ka Rail Balticu saatus. Siin on aga veelgi rida küsita-

TOIVO TOMINGAS
valimisliit
Meie Inimesed

usi. Esiteks – miks peaks RB olema nii röögatult mastaapne? 66 meetrit lai koridor, et rajada kahe rööpapaariga kiirtee!

Keegi ei oska ju praegu ennustada, mida ja kui palju üldse vedada on.

Teine asi on siinjuures loodusvarad, millest väga tuntav osa kulutatakse raudteetammi sisse ära. Siinjuures mõtlen ma, et tegelikult peaks alustama RBga paralleelselt kohe Tallinna–Helsingi raudteetunneliga. Sellest torust tuleb nii palju graniitkilustikku välja kaevata, et RB vajadused saaks suuresti kaetud.

Ja kui arvestada, et RB ehitus nõuab sadu tuhandeid betoonliipreid, mitmeid uusi raudteejaamu (perroonid jne), läheb mängu ka Tallinna–Helsingi toru kaevamisest tulev paas ja kruus. Liivapuudust meil vast ei tule – terve Liivi laht on liivase põhjaga.

Niisiis kutsuks üles RBd korraga kahes suunas ehitama, aga ühe rööpapaariga, ja siis peaks Soome omakorda vedama Euroopa laiusega trassi Helsingist Barentsi merele, kaasates Norrat. Siis oleks ajal jumat.

Muide, mis sellest Muuga–Kaluga projektist saigi? Mul on aja jookkul kujunenud arvamus ka võimaliku Uuemõisa–Tahuküla otseühenduse asjus. Kindlasti vähiklik, aga korra võiks ju ka niipidi mõelda.

Seda otseühendust plaaniti juba ligi 100 aastat tagasi. Siis räägiti pi-

Eesti on selle aasta Freedom House'i pressivabaduse indeksis 16. See on tegelikult kogu maailma arvestuses väga hea koht. Muidugi, kui eeldada, et sõnavabadusel kui liberaalsel väärtusel pole kohta tugevnevas autoritaarses, traditsionaalses maailmas, siis pole sel kohal ka mingit tähtsust. Ja teiselt poolt vilistavad sõnavabadusele islamiäärmuslased.

Ent sõnavabaduse ja liberaalsete väärtuste hääbumisega tuleks üle vaadata ka senine Euroopa ajalugu – Martin Luther, Galileo Galilei, Giordano Bruno või minu poolest kas või markii de Sade olid sel juhul isikud, kes keerasid Euroopa arengu väärarengusuunale ja nüüd tuleks kontinent tagasi juhtida õnnistatud dogmade juurde.

Kujutelm kuldajast, kus kõik oli õige ja hea, on olemas ka Eesti ajaloo mõtestamisel – olgu selleks siis muinasaeg, sõjaeelne vabariik või mõnele ka ENSV.

Laulupeo defineerimine jäägu spetsialistidele. On siiski selge, et laulupidu toimub 21. sajandil veidi teistsuguses kontekstis kui 19. ja 20. sajandil. Aga millises? Selle üle võiks olla tõesti asjalik arutelu, mitte totalkate loosungite ja süüdistuste loomine ühelt poolt teisele.

Must-valge maailmapilt ei aita just kaasa meie riigi, rahva ja kultuuri edasikestmisele. 2019. aastal tuleb esimese üldlaulupeo 150. aastapäev. Tähistagem seda päeva väärrikalt, aga ärgem eeldagem, et on 1869. aasta.

Erkki Bahovski on ajakirja Diplomaatia peatoimetaja. Diplomaatia ilmub kord kuus Sirbi vahel.

gem tammist, nagu Väikeses väinas. Kui seda neetud sõda poleks tulnud, räägiksime nüüd ehk sellesse tammi „aukude” tegemise. Aga oleme tänapäev ja selle rajatisega tuleks lahendada võimalikult mitu probleemi korraga.

Esiteks. Laht, mis jääb Silma linnuriigi poole, on kinnikasvamisfaasis ja sillaehitus ei päästa selles mõttes midagi. Kui tahame, et seal oleks hea kaladel ja lindudel, peab rajama pigem sildade ja tammi ühendvarian-di, kusjuures sildadesse paigutatakse seadmed, mis võimaldavad veetasel reguleerida. Linnuriiki jääva märgala veetasel tuleks meetri jagu tõsta, kogudes jõgede ja sademete vee barjääri taha ja reageerides vastavalt looduslikele veetaseme muutustele. See „luikede järv” täituks sügistormidega ääreni ja ka käreدامa pakasega talv ei hävitaks kalastikku.

Teiseks. Kuulates Urmas Suklese pessimistlikku arvamust, jääb mulje, et talle oleks vastumeelt, kui osa haapsallasi rajaks tulevikus kodu hoopis Ramsi–Österby–Tahuküla rannale. Ma mõtleksin vastupidi.

Ma juba uuriksin võimalusi uue spaa- või hotellikompleksi rajamiseks Einbi liivasele kaldale. Sest kui praegu terendab Noarootsist vastu vaid tume männimets, siis metsa taga on inimesed. Just see ongi koht, kuhu matta riigi miljonid, mitte raudtee. Isegi Dirhami Meritähht saaks siit olulise argumenti oma äri-idee kaitseks.

● PROJEKT

Noorte Tugila aitab hädas noori

Haapsalus ja Ridalas on ametis spetsialist, kelle tööülesanne on aidata koolis ja tööl mittekäivaid kuni 26aastaseid noori, kes on oma eluga ummikusse jooksnud.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Haapsalu Noorte Tugila on poolteise aastaga aidanud rohkem kui 30 noort, kes olid oma eluga ummikusse jooksnud. Neid, keda Noorte Tugila aidata saaks, on aga palju rohkem.

„Aitame neid 15–26aastaseid noori, kes ei õpi ja ei tööta,” ütles Haapsalu Noorte Tugila spetsialist Katrin Nuuter. „Kui palju on selliseid noori Läänemaal, ei ole täpselt teada, aga Eestis kokku on neid hinnanguliselt 30 000.”

Julgus usaldada

Üle-eestilisele Noorte Tugila programmile annavad raha haridus- ja teadusministeerium, Euroopa sotsiaalfond ja Eesti Noorsootöö Keskus kokku 3,1 miljonit eurot. Programm läks käima 2015. aasta lõpus ja Haapsalus on praeguseks abi saanud ligi 40 noort.

Muidu töötab Nuuter Haapsalu noorte huvikeskuses. Kuna Tugila on projekt, siis ei ole sellel oma kontorit. Mis on pigem hea, sest neutraalne kokkusaamiskoht kohvikus või kas või promenaadil tekitab usaldust. „Kõik algab vestlusega. Saame kokku ja räägime, millised unistused noorel on. Siis teeme selgeks etappide kaupa, kuidas nen-

Haapsalu Noorte Tugila

- Spetsialist Katrin Nuuter: tel 5568 5698
- e-kiri: katrin.nuuter@gmail.com

deni jõuda, mis takistused tuleb ületada,” rääkis Nuuter.

Vahel on noorel ummikseisust välja jõudmiseks õige vähe vaja. „Mõni pisi. Ühel noorel polnud näiteks dokumenti ja sellest hakkas juba peale – ei saanud kooli sisse astuda, ei saanud tööle minna. Tegime koos ID-kaardi ja hakkas minema,” kirjeldas Nuuter.

Teisel noorel ei olnud raha viisakate riiete ostmiseks ja oli häbi tööstustele minna. Tuli veidi kasutatud riiete poodides käia ja oligi takistus kadunud.

„Kõige tähtsam, et oleks inimene, kellele julged usaldada oma probleemid. Sageli sellist ei ole, kes sind kuulaks ja ei mõistaks hukka,” ütles Nuuter.

Tihti on noor hädas, sest ta on koolist välja kukkunud ja koolikohustuse eest on ta väljas. „Vanemad on pannud ta midagi õpima ja siis on selgunud, et see ei sobi talle,” ütles Nuuter.

Alati ei tähenda ummikust väljaaitamine kooli tagasi saatmist, vaid abi sobiva elukutse ja

Katrin Nuuteri sõnul aitab neutraalne kohtumispaik usalduse tekkimisele kõvasti kaasa.

ARVO TARMULA

töö leidmisel. Kindlasti ei ole see õpiabi. Seda saab mujalt, rõhutas Nuuter.

Haapsalu Noorte Tugila teeb koostööd teiste kõrval töötukassa ja omavalitsusega. Tihti on lapsevanemad need, kes oma lapse ja Tugila kokku viivad. „Aga paljud lapsevanemad ei ole meist kuul-

nud ja ei oska meid otsida,” ütles Katrin Nuuter.

Ja kõige raskem aeg ummikuse noorele on ees. „Suvel on elu lõbus, aga sügisel lähevad sõbrad kooli ja jäävad üksikud ning siis tuleb masendus,” kirjeldas ta.

Sel sügisel plaanib Katrin Nuuter noortele laagrit ja see-

pärast olekski hea juba varakult ühendust võtta, soovib ta.

Erineva taustaga noored

Haapsalu aselinnapea Kaja Rootare sõnul on sellises vormis abi noortele vaja. „See on väga hea töövorm. Ühtpidi saab öelda, et info on ju kõik olemas niigi, aga teistpidi on nii tähtis see kontaktisaamine, et tekiks lähedus,” ütles ta.

„Noorte aitamine on väga lai valdkond, sest sinna sisse jääb väga erinevaid gruppe. Ühes servas on heidutatud tubli noor, kes lõpetab väga heade hinnetega gümnaasiumi ja pärast avastab, et maailm ei olegi selline, nagu ta ootas. Teistpidi muidugi noored, kellel on kool pooleli jäänud või ka emad, kes on lastega noorena koju jäänud,” tõi ta näiteid.

Kuna potentsiaalsed abivajajad on nii erinevad, siis ei saa Rootare sõnul ka täpselt öelda, kui palju neid Haapsalus on. „Aga turvatunnet annab ka teadmine, et kui peaks midagi juhtuma, siis on abi olemas. See on nagu operatsiooniplokk – ma loodan, et ma ei murra kunagi jala-luud, aga ma tahan, et see oleks mul linnas igaks juhuks olemas,” sõnas Rootare. „Siin näen küll arengut võrreldes 1990. või 2000. aastatega.”

● LÜHIDALT

Muusikakooli direktoriks pürib kuus inimest

Haapsalu muusikakooli direktori konkursile laekus kuus avaldust. Haapsalu aselinnapea Liina Põld ütles, et kool saab uue direktori järgmise nädala jooksul. „Vestleme kandidaatidega ja loodame direktori ära valida,” ütles Põld.

Põllu sõnul kandideerib haapsalasi, ka kooli enda töötajaid, aga ka mittehaapsalasi, soovijaid on Tallinnast ja Viljandistki. „Dokumentide põhjal võib öelda, et on, kelle seast valida,” ütles Põld.

Haapsalu muusikakooli kauaaegne direktor Andres Kase otsustas direktoriametist pensionile jääda ja jätkata klaveriope-tajana. „Vanust on juba nii palju, et ei peaks enam nii palju rabelema. Las juhtimine jääb noorematele,” ütles Kase Lääne Elule kevadel. 72aastane Kase juhtis muusikakooli 27 aastat.

Kaie Ilves

Noarootsi kooli direktor selgub tuleval nädalal

Noarootsi kooli direktori konkursile laekus kolm avaldust. Noarootsi vallavanem Triin Lepp ütles, et kandidaatidega vesteldakse ja direktor valitakse järgmisel nädalal. Vald kuulutas Noarootsi kooli direktori konkursi mais tähtajaga 15. juuni, kuid pikendas konkurssi 1. augustini.

Noarootsi kool jäi juhita, kui senine direktor Veikko Kõrv kevadel lahkumisavalduse andis, olles öelnud, et tahab olla rohkem koolitaja ning direktoritöö kõrvalt ei piisa tal selleks aega. Noarootsi kooli juhtis Kõrv mullu jaanuarist.

Noarootsi koolis õpib 86 last, sh 31 õpilaskodu last.

Kaie Ilves

REKLAAM

Viasat toob Kanal 2 ja TV3 Sinuni ka edaspidi

Alates 1. augustist vähenes tavalise koduantenniga telerite vaatajate jaoks vaadatavate telekanalite hulk - vabalevist lahkusid nii Kanal 2 kui TV3. Selleks, et oma lemmiksaateid ja -sarju edasi vaadata, tuleb valida mõni tasuline teleteenus-pakkuja.

Üheks lahenduseks on Viasati teleteenus, mis on teada tuntud oma meelelahutuskanalite ja väga hea pildikvaliteedi poolest.

PARIM PILDIKVALITEET JA REKLAAMIVABAD KANALID

Viimase aja klientide lemmikuks osutunud Viasati hõbepaketi tellija saab lisaks täna vabalevis nähtavatele telekanalitele elada kaasa veel laiale valikule meelelahutus kanalitele alates tõsielu- ja uudistekanalitest laste- ja spordikanaliteni välja - see teeb kokku üle 30 telekanali ja seda vaid 9,99 euro eest kuus. Kampaania korras on

augustis liitujatele kaks kuud teleteenus tasuta. Samuti puuduvad nii paigaldus- kui liitumistasu. Iga soovija saab muidugi põhipaketile lisaks valida juurde lisakanaleid või -teenuseid. Näiteks saavad spordisõbrad rahvusvahelistele mängudele ja võistlustele elada kaasa Viasat Sport Balticu vahendusel. Tegu on ainsa spordikanaliga Eestis, kus otse-ülekandeid kommenteerivad kohalikud spordikommentaatorid Kalev Kruus, Toomas Vara, Vallot Pukk, Rauno Pehka, Jonas Grauberg jpt.

TELETEENUS IGASSE EESTI-MAA NURKA

Viasati digiTV telepilt jõuab ühtse kvaliteediga nii Alutaguse metsadesse, väikesaartele kui Lõuna-Eesti kuplite vahele. Sobiva koha satelliitantenni paigaldamiseks aitavad välja selgitada meie tehnikud, kes tulevad kliendi juurde kohale. Mingit lisatasu see ei nõua.

TOOME SINUNI KVALITEETSE 4G INTERNETI

Viasat pakub oma klientidele kahte 4G internetilahendust: 4G mobiilne internet koos ruuteriga, mis võimaldab interneti jagada üle kogu maja (wifi) või 4G modemiga - ühendades aga mälupulgasuuruse modemi arvutiga, on võimalik kasutada

mobiilset 4G interneti kõikjal üle Eesti.

TEHNIK PAIGALDAB SEADMED JA ÕPETAB NEID KASUTAMA

Viasatiga liitumine on lihtne, kiire ja mugav. Satelliitantenni paigaldab tehnik, kes seadistab ka digiboksi, ühendab selle teleriga ning kont-

rollib, kas kõik ikka töötab nii nagu peab. Lisaks näitab ja õpetab tehnik kliendile, kuidas uusi seadmeid kasutada. See kõik on kliendi jaoks tasuta.

Kas teadsid, et alates 1. augustist

lahkusid vabalevist?

Homme läheb lahti

Londoni olümpiaaastadionil kestavad 16. maailmameistrivõistlused kergejõustikus 4.–13. augustini. Homme õhtul selgub võitja meeste 10 000 meetri jooksus. Kodupubliku ees tahab järjekordse kuldmedali võita Mo Farah. Meeste 100 meetri eeljooksu starti tuleb ka Usain Bolt. Eelvõistlus peetakse meeste kettaheites, kus edasipääsurnorm on 64.50. Gerd Kanter on tänavu heitnud 65.87 ja Martin Kupper 62.86.

Laupäeval alustavad eelvõistlusega naised vasaraheitjad. Norm on 71.50. Anna Maria Oreli Eesti rekord on 68.71. Alustavad ka seitsmevõistlejad (Grit Šadeiko). Õhtul selgub võitja meeste kettaheites ja maiuspalana meeste 100 meetri sprindis.

Pühapäeval kell 12.55 antakse start meeste maratoni jooksus. Kell 13.05 peetakse

eeljooksud meeste 400 meetri tõkkejooksus. Õhtul selgub võitja seitsmevõistluses.

Esmaspäeval joostakse meeste 400 m tõkkejooksu poolfinaale. Finaaljooks toimub kolmapäeval, 9. augustil. Samal päeval alustavad naised kauhühüppajad (norm 6.70). Lõppvõistlus on 11. augustil.

10. augusti õhtul peetakse meeste odaviske eelvõistlus (norm 83 meetrit). Lõppvõistlus toimub 12. augustil. Kümnevõistlejad heitlevad 11. ja 12. augustil.

Toimetusse on saanud ka esimesed ennustustaloned. Usain Boltile pakutakse kõiki värve medaleid ja ühel talongil jäetakse ta üldse ilma. Eestlaste medalivõimalustesse üldiselt ei usuta. Odaviske võiduks on pakutud tulemusi alates 88 meetrist kuni 97.50ni.

AIVO PALJASMAA

Kergejõustiku MM-i ennustusvõistlus

Ennustusvõistluse arvesse lähevad hiljemalt 4. augustil postitatud või toimetusse (Posti 30, Haapsalu) toodud taloned. Osaleda võib kuni 5 talongiga (kehtivad ainult ajalehest välja lõigatud taloned). Parimaile auhinnad. Samuti loositakse kõigi ennustajate vahel välja Lääne Elu 3 kuu tellimus.

1. Kas Eesti esindaja võidab medali? Ei/jah – 1 punkt

2. Kes Eesti sportlastest jõuab 8 parema hulka või ei jõua mitte keegi? Iga õige pakkumine – 1 punkt

3. Kes Eesti kümnevõistlejaist (Uibo, Õiglane, Saluri) lõpetab parima kohaga? 1 punkt

4. Kas mõni Eesti sportlane püstitab uue Eesti rekordi või ei püstita mitte keegi? Iga õige pakkumine – 1 punkt

5. Mis värvi medali võidab Jamaica sprinter Usain Bolt 100 meetri distantsil või ei võida ta midagi? Õige pakkumine – 1 punkt

6. Mitu kuldmedalit võidab Suurbritannia staier Mohamed Farah või ei võida ta mitte ühtegi? Iga õige pakkumine – 1 punkt

7. Kas Wayde van Niekerk (LAV) püstitab 400 meetri jooksus uue maailmarekordi? Ei/jah – 1 punkt

8. Kes võidab meeste teivashüppe? 1 punkt

9. Kes võidab meeste kettaheite? 1 punkt

10. Millise tulemusega võidetakse meeste odavise? Täpne tulemus - 3 punkti, +/- 0,5 meetrit - 2 punkti, +/- 1 meetrit - 1 punkt

11. Millise medali võidab naiste 400 meetri jooksus Shaunae Miller-Uibo (Bahama) või ei võidagi ta medali? Iga õige pakkumine – 1 punkt

Sinu andmed

Nimi

E-post

Telefon

Elukoht

SAURUSTE SÕU

Haapsalus jalutasid viie meetri

Lasteüritustelt näomaalinguid ja nunnusid küülikuid ootama harjunud haapsallased sa lossiplatsil ja promenaadil jalutasid viie meetri kõrgused mõirgavad ja veidi metsikud

TARMO ÜUEMAA
PIRET JAAKS
info@le.ee

Iga sauruse sees oli karkudel akrobaat. Dinosauruste ja nende dresseerija esimene etendus Haapsalu raekoja ees algas pühapäeva keskpäeval ja kestis ligi kolmveerand tundi. Elukad liikusid hirmuäratava osavusega parkis ja lossiplatsil ringi, mõirgasid ja ehmatasid nii mõnelgi lapsel nutuvõru ümber suu. Pärast nii pikka aega karkudel olid nii dinosaurustest välja pugenud Vanessa, Paul ja Franck kui ka dresseerijat kehastanud Wencke üsna hingetud.

„Me oleme tänavateatrit Close-Act Hollandi linnast Tilburgist,” tutvustas truppi Saksaamaalt pärit Vanessa.

Etendused üle maailma

Close-Act on tegutsenud juba 25 aastat ja sauruste sõu kümme aastat. „Hollandis ei ole need kostüümid peaaegu kunagi, kõik on ikka kusagile teel, laevadel,” rääkis Vanessa.

„Selline laevareis võtab ju aega nädalaid. Tulime just Ameerikast tagasi. Aasia, Brasiilia, Kolumbia, Hiina, Jaapan – igal pool esineme,” ütles Wencke. Teatri selle aasta esinemiskalendris on üle 70 ürituse.

Haapsalus esines vaid väike osa Close-Actist. „Esinejaid üksi on meil üle 30, aga lisaks on tehnikud, kostüümide tegijad ja parandajad. Meid on palju, ma isegi täpselt ei tea, kui palju,” ütles Wencke.

Close-Actil on ka suurem sauruste sõu, mida tehakse suurlinnade keskvaljakutel, kus pealtvaatajaid on 5000–10 000. Selles on 9–12 saurust ja veel mõned fantastilised olendid.

„Näiteks sel suvel läksime Singapuri 30inimeselise trupiga,” ütles Paul. „Niisuguseid etendusi ei saa pidada ükskõik millises paigas, aga see kõik on siiski tänavateater.”

„Jah, me oleme alati inimeste keskel, nii et publik peab koos meiega liikuma. See tähendab, et improviseerime,” lisas Vanessa.

Close-Act on küll suur ja maailmakuulus teater, aga oma teatrirhooonet neil ei ole. „Me ei tee ju kunagi midagi teatrisaalis. Meil on ateljee ja kontor, aga meie teater on tänav,” ütles Paul.

Nii sauruste liikumine, ebamaised hääled kui ka lavastuse osavus jahmatasid ka täiskasvanuid ja panid

Wencke, Franck, Paul ja Vanessa tulid Haapsallu Hollandist.

Julgema mudilased said saurusele ka

Fotoklubi aastanäitusel domineerivad loodus

Haapsalu kultuurikeskuses on teisipäevast avatud Haapsalu fotoklubi viies aastanäitus, mis on suurem kui kunagi varem.

Oma ülevõtteid eksponeerib 19 fotoklubi liiget, väljas on 84 tööd, sh 12 Matsalu rahvuspargi ülevõtet. Need moodustavad suure näituse sees väike väljapaneku ja tähistavad Matsalu rahvuspargi 60. sünnipäeva. Tööd valisid 40 seast välja Matsalu rahvuspargi töötajad eesotsas keskkonnaameti nõuniku Kaia Lotmaniga.

Põhiekspositsioonis domineerivad samuti loodusvaated, kuid mitte ainult. „On portreesid, on

Kalju Juurik eksponeerib fotosid baleriinist.

ARVO TARMULA

reisipilt, on loodust, on loomi, on linde, on reportaazi, aga loodusfoto on olnud meil meelisteema läbi aegade,” ütles fotoklubi kauaaegne liige ja Lääne Elu teenekas fotograaf Arvo Tarmula.

Tarmula ise on välja pannud neli suurt portreed Saueaugu teatritalu peremehes ja lavastajast Margus Kasterpalust. Portreed on üles võetud tänavu intervjuu ajal enne Saueaugu hooaja algust. „Kasterpalu on atraktiivne isik. Kohe näha, et mees on midagi erilist, selline energia,” ütles Tarmula.

Tiiu Kammiste eksponeerib seeriat „Looduse maalritööd” –

etri kõrgused dinosaurused

id pühapäeval ootamatu elamuse, kui kahejalgsed dinosaurused.

unustama, et iga kostüümi sees on akrobaat.

3 × ARVO TARMULA

a pai teha.

SIRJE SINITSKAJA

Sauruse jalgadesse on peidetud kõrged käimiskargud.

vaated

Hõbringi jõe ja Uuemõisa tiigi veepeegeldusi. „Kõik kuus fotot on pildistatud otse vette. Midagi ei ole kunstlikult juurde lisatud ega parandatud-täiendatud. Kõik on fotol nii, nagu ta ka tegelikult oli,” ütles Kammiste. Kammiste omadega ühel lainel on Maie Kotkase fotod. Kotkas on pildistanud Salajõe vett.

Kalju Juurik soovustas on välja pannud kolm fotot suviselt „Luike järve” etenduselt Haapsalu lossihoovis. „Olen igal aastal looduspilte välja pannud, sel aastal mõtlesin, et paneks midagi muud,” ütles Juurik. Juurik on pildistanud baleriini, fotod on

rahvusvärvides – sügavsinisel ja mustal taustal on helevalge baleriin. „Suhteliselt pimedas on pildistatud. Nii need värvid tekki- sid,” ütles Juurik. Baleriini peegeldus meenutab luke. „Avastasin luigekujulise peegelduse alles kodus arvutis,” ütles Juurik.

Kauro Kuik eksponeerib ülesvõtteid, mis ei jää maha Eesti parimate loodusfotograafide omadest. Supleva sinithiase kohta ütles Kuik, et sai ülesvõtte metsas ühes paigas, kus tal on varje. „Olen seal veetnud tunde ja päevi, et head võtet saada,” ütles Kuik. Kokku on Kuik selles varjes istudes saanud pildile 60–

Pärast esimest sõud jagus akrobaat-näitlejatel Haapsalu kohta ainult kiidusõnu. „Haapsalu on super lahe,” ütles Paul.

„Ja ei olnud väga palju nutvaid lapsi, mis oli tore,” sõnas Wencke. „Vahel on mõni laps ainult jõudnud meie poole vaadata, kui juba läheb nagu virilaks ja tuleb nutt. Selliseid oli ka täna mõni, aga mitte palju.”

Just kartma hakanud laste pärast riietuvad Close-Acti näitlejad kostüümidesse otse tänaval ja pärast jätavad ka tühjad kostüümid tänavale, et oleks näha, et kostüümi sees oli inimene. „Kui laps tuua pärast seda vaatama, siis muutub see vähem hirmsaks,” ütles Vanessa.

Õnnetuse oht

„Naljakas on see, et riietume oma kostüümidesse tänaval inimeste nähes, aga kohe, kui kostüümis oleme, muutume publiku jaoks dinosaurusteks. Kujutlusvõime töötab nii. Unustad, mida enne nägid, ja võtad seda olen- diit dinosauruseks,” ütles Paul.

„Seda on näha sellest, kuidas meid vaadatakse. Riietumise ajal vaadatakse mulle otsa, aga hiljem juba dinosauruse pead, kuigi inimene on ju selle kõhuosas. Siis saad aru, et maagia toimib,” lisas Vanessa.

Sauruste sõu oli osa pühapäeval Haapsalus peetud festivalist „Lapsepõlvemaagia”. „See trupp käis 2010 Pärnus tänavateatri festivalil. Kuna nad mulle nii hirmsasti meeldisid, tahtsin neid iga hinna eest ka „Lapsepõlvemaagiale” kutsuda,” rääkis festivali korraldaja Viivika Orula.

Aga Close-Acti esinemiskalender on nii tihe, et möödunud aastal esimesele „Lapsepõlvemaagiale” nad tulla ei saanud. „Panime siis kohe paika, et aasta pärast, sel suvel,” ütles Orula.

Viivika Orula ei öelnud, kui palju Close-Acti esinemine maksma läks, kuid see olevat „Lapsepõlvemaagia” masti ürituse jaoks tegelikult liiga kallis lõbu. „Iga aasta selliseid esinejaid kutsuda ei saa. Kas või juba transport. Kostüümid tulid maad mööda veoautoga juba enne näitlejaid ja lähevad nüüd maad mööda Hollandisse tagasi.”

Orula sõnul oskas publik nähtut hinnata. „Nad said väga palju meeldivat vastukaja. Lastele väga meeldis, tänapäeval oli palju,” ütles ta.

Korraldaja pahandas lapsevanematega, kes rikkusid esinejate jaoks õhtuse esinemise, kui saurused jalutasid muuseumi eest promenaadile.

„Selleks, et näitlejad ja lapsed ohtu ei satuks, tuli lapsi dinosauruse jalge vahelt eemal hoida. Selleks oli ka kolm turvajati. Kahjuks õhtul promenaadil vaatamata keeldudele mõni lapsevanem lausa sundis oma last dinosauruse jalge vahele, et temast pilti teha,” ütles Viivika Orula.

„See tekitas väga ohtlikke situatsioone. Pärast etendust olid näitlejad väga nõrduinud. Üks neist oli nii pinges, et kukkus pärast etendust kostüümi ära võttes selja peale,” lisas ta. „Pannen lapsevanematele südamele, et reegleid tuleb alati järgida. Dinosaurusekostüümides olid näitlejad, kes tegid oma ohtliku tööd.”

Kiitus esinejaile

Muidu jagus Orula sõnul näitlejail Haapsalu kohta vaid kiidusõnu. „Haapsalu meeldis neile väga. Nad arutasid, et ei olegi nii väikses kohas kunagi esinenud – ikka Hong Kong, London ja Pariis. Väga meeldis neile Haapsalu õhustik. Nad olid ka meeldivalt üllatunud, et nii palju rahvast neid vaatamas käis, teada saades, kui vähe elanikke Haapsalus on,” ütles ta.

„Tean, et dinosaurused võtsid suure osa tähelepanust, aga minu meelest olid toredad ka meil esinenud Läti lapsed,” lisas korraldaja.

Tegemist oli Läti suurima rahvakultuurikollektiivi (300 liiget) laste tantsurühmaga. Haapsalus oli esinemas 36 last. Ja vaieldamatult oli tegemist väga professionaalsete tantsijatega, kes tegid juba varahommikul ligi kaks tundi proovi, et festivalil üles astuda.

„Samuti olid väga toredad ja head T-Studio nii väikesed tantsijad kui ka suurte rühm. Muusikakooli pärimusmuusikud olid imelised! Ja teatritrupp Mäng võlus oma siiruse ja lapselikkusega,” ütles Orula.

„Töötubade läbiviijaid ei oska ka ära tänada ja kiita. Huvilisi jätkub kõigile. Üllatuse tegi meile Vello Vaheri tsirkusekool – nende töötuba saabusid läbi viima meilegi üllatusena Aita ja Vello Vaher ise,” sõnas ta.

dav on foto sügisvärvidest vaht- rast, mis tundub koosnevat kahhest osast – alt sügavroheline, ülevalt leekivpunane. Silma pe- tab ära, tegelikult pole aga tege- mist ühe puuga. „See on vaher, mille ette on kasvanud suur pö- sas,” ütles Treimann-Differt. Foto- graaf on välja pannud ka portree kärnkonnast, kelle ta rändeajal üle tee aitas ja seejärel pildile püüdis. „Ma ei saanud ju ome- ti pildistamata jätta,” ütles Trei- mann-Differt.

Fotoklubi aastanäitus Haapsalu kultuurikeskuses kestab kuu lõpuni.

KAIE ILVES

Loomaarsti märkmed

103. osa

ANN MARI
ANUPÖLD
Piirsalu
loomaarst

Vaata aga vaata!

Hiljuti sattusin ühele mõnusale suveõhtusele kontserdile. Telefoni olin autosse jätanud – keda ma kontserdi ajal ikka abistama tõttan, ja miks ma seda ajaröövlit sõltuvusseadet pidevalt endaga kaasas kannan? Üle pika aja ei olnud mul midagi muud teha, kui vaadata inimesi enda ümber. Ei mäletagi, millal viimati nõnda jalga kõlgutasin ja ümbruskonnale keskendusin. Panin tähele inimeste käitumist, näoilmeid, kehahoia- kut, reaktsioone ja muidugi ohtralt nutitelefoni külge kleepunud pilke, mille omanikud ümbritsevast justkui mitte midagi ei adunud. Polnud mingit vahet, kas parasjagu käis kontsert või oli vaheaeg.

Eestlane on loomu poolest põhjamaise temperamendi- ga, pigem natuke omaette hoidev ja umbusklik. Mitte pa- ha pärast, aga nii igaks juhuks. Avatud suhtlemist ei saa pi- dada meie kõige tugevamaks küljeks. Mis aga juhtub selle generatsiooniga, kes parasjagu üles kasvab, pilk digiekraa- nil? Kas kümne aasta pärast oskab üldse veel keegi enam näost näkku suhelda? Kehakeele lugemine on õpitav oskus. Kuigi tegu on umbes sarnase asjaga nagu rattasõit, mis pä- ris meelest ei lähe ka siis, kui pole vahepeal mõned aastad ratast näinudki, võib kindlalt öelda, et harjutamine teeb ka selles valdkonnas meistriks. Vilunud silm näeb juba kaugelt inimese kehahoiakust ja näoilmeid ära, kuidas ta järgmisel hetkel reageerib või mis meeleolus ta parasjagu on. Kui en- da ümber olevatele inimestele aga üldse enam tähelepanu ei pööra, võib mingil hetkel juhtuda, et saame teiste kehakee- lest täiesti valesi aru. Näiteks peame tagasihoidlikkust ülbu- seks ja ülevoolavat rõõmu hoopis psüühiliseks probleemiks.

Loomadega on lood sarnased. Ei, asi pole muidugi mitte sel- les, kas koer oskab omaniku käitumist hinnata. Temal polegi ju päevad otsa midagi muud teha kui ainiti jälgida, kuidas te toimetate, mis nägusid ja hääli teete – koer „loeb” omanik- ku väga hästi. Ka kass teab omaniku igapäevastest harjumus- test ilmselt oluliselt rohkem, kui te aimate. Asi on ikka sel- les, palju teie oma loomi näete ja oskate nendest aru saada.

Aina rohkem näen koeraomanikke, kes vabas looduses või siis koeraväljakute ääres hoiavad pilku telefonis sel ajal, kui nende lemmikud omasoodu toimetavad. Mõni koer jõuab juba närviliselt inimese püksisäärki näksama hakata, enne kui see vaevub korraks pilgu oma nutifonist lahti rebima. Möödas on ajad, kui koeraga jalutama minnes oli ettevõtmi- se eesmärk oma koeraga mängida, talle mõni uus trikk õpe- tada või siis lihtsalt omi mõtteid mõlgutades jälgida, kuidas ja mida ta toimetab, kuidas ta teiste koerte ja inimestega suhtleb või hoopis teie tähelepanu kõita üritab.

Ignorantsus nõrgestab aga oluliselt inimese ja looma va- helist suhet, kuna inimesel lihtsalt puudub harjumus ja teadmine, kuidas oma looma käitumist tõlgendada ja kuidas sellele reageerida, mis hetkedel pakkuda tal- le tuge ja millal teda korrale kutsuda. Lisaks kõigele muule on see ka ääretult ohtlik. Kujutage ette olukorda, kus kaks koeraomanikku jalutavad üksteisele vastu, mõlemal pilgud nutis ja koerad mitme meetri jagu ees lippamas. Kuigi koer- ad on tegelikult hästi kasvatu- tud, on neil mõlemal küllaltki igav – keegi ju nendega ei tegele ja niisama jalutamine ei ole piisav, et koerte ülearust energiat maandada või nende ajusid tööle panna. Kuna koertel pole midagi muud teha, siis märkavad nad üksteist juba kaugelt, kummalgi kaklus- himu silmades helkimas. Mõlemad koeraomanikud maga- vad maha hetke, kui nende lemmiku kõrvad lähevad kikki ja turjakarvad tõusevad kergelt. Järgmine hetk on aga juba sööststart ja koerad omavahel tülis. Võib-olla omanikel veab, koertel on paksud kasukad ning vigastused piirduvad kerge- te muljumiste ja väljakistud karvatuustidega. Halvimal juhul on järgmine käik juba loomaarsti juurde.

Kuidas aga näeks välja sama olukord ilma telefonita, kui te annaksite oma koerale kord päevas selle aja ja tähelepa- nu, mille ta auga välja teeninud on? Jalutades mängite oma koeraga ja ta on küllaltki teie lähedal. Koer märkab teist koera ehk küll enne teid, kuid oma koera kehahoia- ku ja tä- helepanu muutusest saate kohe aru, et midagi toimub. Te kutsute ta enda juurde ja jalutate teisest koerast ilma vahe- juhtumita mööda.

Ekstreemsetel juhtudel võib digimaailm muuta meid väi- kesteks psühhopaatideks. Me ei oska enam omavahel päris- maailmas suhelda ja seepärast tõmbume pigem turvaliselt ekraanide anonüümsusse tagasi. Sama halvasti võib see mõ- juda ka meie lemmikutele. Seega, suveks pilgud ekraanidelt minema ja marss loomi ja inimesi vaatlema! Ehk tuvastate midagi üllatavat ja põnevat.

ŠKODA OCTAVIA ERIMUDEL STYLE

Hind alates 14 500 €

Keskmine kütusekulu 4,8 - 4,9 l / 100 km

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Varustuses: LED-päevasõidutuled, valuveljed, soojendusega esiistmed, puutetundlik raadio, Bluetooth, elektrilised soojendusega küljepeeglid, elektrilised aknatõstukid, püsikiirushoidik ja palju muud!

Kui soovite vahetada oma auto uue ŠKODA vastu, siis ei pea Te vana auto müügiga ise vaeva nägema. ŠKODA esindustest saab autot osta ka nii, et toote olemasoleva auto uue auto või liisingu sissemakseks. Vahetusautoks võib olla nii väljaostetud auto kui ka liisingu auto. **AUTOVAHETUS ŠKODA ESINDUSTES ON KIIRE JA MUGAV!**

**ŠKODA OCTAVIA
COMBI STYLE**

Hind alates 15 700 €

**300 ŠKODAT
EESTI LAOS**
KAMPAANIA.SKODA.EE

www.skoda.ee

Ametlikult volitatud ŠKODA edasimüüjad Eestis on:

ŠKODA Tallinn · Auto 100 Tallinn AS
Tallinn, Paldiski mnt 73 / Pirni 1, 10621
Telefon: 6808 222 · info@skoda.ee, auto@skoda.ee
www.skodatalinn.ee

ŠKODA Laagri · SKO Motors OÜ
Pärnu mnt. 543, Laagri 76404
Telefon: 6837 070 · auto.laagri@skoda.ee
www.skodalaagri.ee

ŠKODA Tartu · Aasta Auto AS
Tartu, Sepa 24 A, 51013
Telefon: 7308 000 · info@aastauto.ee
www.aastauto.ee

ŠKODA Kuressaare · Warma Auto OÜ
Kuressaare, Tallinna 82a, 93815
Telefon: 4530 120
info@warmauto.ee · www.warmauto.ee

Moller Auto Pärnu OÜ · Pärnu, Välja tn. 3, 80010
Telefon: 4476 140 · parnu@moller.ee

Moller Auto Viru OÜ · Jõhvi, Narva mnt 143, 41536
Telefon: 6808 200 · viru@moller.ee

ŠKODA Viljandi · Folk Auto OÜ
Viljandi, Tallinna 45, 71018
Telefon: 4355 340 · viljandi@moller.ee

Lääne Elu

Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress:
Posti 30, 90504 Haapsalu.
Toimetuse 473 7222,
kuulutused ja reklaam 473 7111,
e-post info@le.ee
Kodulehekül: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau
Toimetajad Kaie Ilves, Lemmi Kann,
Kaire Reiljan, Urmas Lauri, Tarmo Öuema
Reklaam reklaam@le.ee
Küljendaja Tiina Liiv
Korrektor Heli Tammik
Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik
Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk
Raamatupidaja Vilma Hõovel
Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504
Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod
Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,
SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Müüa kütte- ja kaminapuud nii lahtiselt kui ka võrgus 40 l / 60 l, klotsid ja tulehakatis 40 l võrgus ja lehtpuu-saepuru kotis. Tel 501 8594, kaminapuu.ee.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa pakitud puidubriketti ja pelleteid koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Halukalur OÜ pakub poolkuivi ja tooreid halli lepa, sanglepa, kase ja segapuu küttepuid, halu pikkused vastavalt tellija soovile. Kogused al 3–17 ruumist. Hinnad kokkuleppel. Tel 5343 0708, lauri@halukalur.ee.

Müüa 3 m küttepuid. Kohalevedu. Tel 505 3786.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Müüa küttepuid. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Küttepuid müük (30–60 cm), ka võrkottides. Soodsad hinnad ja kiire tarne. Helista ja me toome ära. Tel 5457 5571.

Teatame kurbusega, et lahkus kallis abikaasa, isa, vend, vanaisa ja vanavanaisa

ENDEL PAISO
19.12.1931–31.7.2017.

Leinavad lesk, tütreid ja õde peredega

Ärasaatmine pühapäeval, 6. augustil kell 14 Haapsalu leinamajas.

Avaldame kaastunnet Enele isa

ENDEL PAISO
(19.12.1931)
kaotuse puhul.

Kolleegid ERGOst

Üks tee on lõpule käidud, üks süda on vaikinud...

Südamlik kaastunne Heljule abikaasa

ENDEL PAISO
surma puhul.

VK ühingu kaaslased

Armatuurraud 16 ja 20 mm, müüri-võrgud seinaplokile 100, 150, 200 ja 250 mm. Metallist piirded, väravad, väravate raamid. Tel 515 9623, armer@estpak.ee.

Täitematerjal koos kohaleveoga. Muld, killustik, kruus, täiteliiv, täitematerjal (jäme). **Tel 5620 0240, www.taeblaauto.ee.**

Müüa küttepuid: kuiv, toores 30–50 cm ja 3meetrine küttepuid al 10 rm, vedu hinnas. Hind kokkuleppel. Tel 5647 7966.

Lepp, kuusk, mänd ja segapuu 30; must lepp ja saar 32; kask 35 €/rm. Kuiv okaspuu 34; segapuu 36; se-galehtpuu 38; lepp 40; must lepp ja saar 44; kask 50 €/rm. Kriske OÜ tel 5648 6058.

OST

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Ostan remonti vajava maja või maajaosa. Tel 5613 3677.

Ostan remonti vajava korteri Haapsalus. Tel 508 0945.

KINNISVARA

KINNISVARA VAHENDUSKESKUS
Kinnisvara müük, ost, üür
E–R Posti 41a, Haapsalu,
tel 503 5934. Katrin Annus
www.kvkeskus.ee

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

Müüa Virtsu alevikus 2toaline ahju-küttega korter teisel korrusel. Hind 6000 €. Tel 5669 3665.

Otsin Haapsalu kanti kohta, kuhu rajada elamine. Kinnistu suurus üle 1,5 ha. Maja olemasolu ei ole oluline. Peamine on kommunikatsioonid. Kõik vihjed on teretulnud. Hea viihe eest ka nõus tänama. Tel 5344 1811.

SOOVIN ÜÜRIDA

Soovin üürida 1–2toalist korterit Haapsalus või lähiumbruses pikemaks ajaks. Tel +358 4172 10421, e-post olavi1966@hotmail.com.

Ajaratta ringi ei saa peatada...

Südamlik kaastunne Enele perega kalli

ENDEL PAISO
kaotuse puhul.

Haapsalu ERGO endised ja praegused kaastöötajad

Repressseeritute ühendus Läänemaa Memento mälestab kauaaegset esimeest

ENDEL PAISOT
ja avaldab kaastunnet omastele.

Südamlik kaastunne Inge Petersonile isa

ENDEL PAISO
kaotuse puhul.

SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus

Mälestame endist töökaaslast

ANNA SMORODINAT.
Avaldame südamlikku kaastunnet omastele.

Maret-M OÜ

TEENUS

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditöid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Teostame remonditöid eramajades ja korterites. Tel 551 6283.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Valmistame, müüme ja paigaldame ka lisaplekke. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaev- ja planeerimistööd kopplaaduriga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toredaks ja meelde jäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Läänemaa Jäätmejaam viib teie majast, korterist soodsatel tingimustel ära olme- ja ehitusjätmed, mööbli, elektroonika, metalli jms. Äravedu kontaineritega 10–30 m³. E–R 9–17. Tel 5668 1436.

Rakkekaevude puhastamine, remont ja rõngaste vahetamine. Tel 557 4792.

Katuseredelite valmistamine. Katuseredeliid OÜ. Tel 515 9155.

Viin ära teie juurest kodumasinaid, vana mööblit, metalli, ehitusprahit jms. Lammutustööd. Teen väikseid ehitustöid. Tel 5802 9660.

Ehitus- ja remonditeenus. Üldehitajad ootavad tööpakkumisi erinevatele ehitusvaldkonda kuuluvatele töödele, korterid ja eramajad. Oma transport ja töövahendid olemas. Küsi hinnapakkumist tel 5673 0846.

TÖÖPAKKUMINE

Pakume tööd turvatöötajatele kaubandusobjektidel. Info USS Security Eesti AS 514 4791 või saata CV e-postiga tiit.moor@uss.ee.

Vajatakse kokka Tööstuse tn 9 augusti alguses avatavasse sööklasse. Tööaeg 8–15. Palk kokkuleppel. Tel 501 9871.

Toidupank kogub toitu puudust kannatavate perele toetuseks Läänemaal.

Igal nädalal toetame umbes 60 Läänemaa peret toidupakiga.

Aitame koos!

Haapsalu Toidupank, Jalaka 1a, Haapsalu. Tel 5551 0135. Terje

Mälestan head sõbrannat

SILVIA KALLASVEED
ja avaldan sügavat kaastunnet lähedastele.

Asta

Lahkus igaviku radadele

SILVIA KALLASVEE.
Mälestavad kurbusega lähedased.

Linnamäe lasteaed otsib oma väikesesse kollektiivi kahte töötajat:

- põhikohaga lasteaiaõpetajat koormusega 1,0 ametikohta. Kui oled loov, avatud ja valmis meeskonnatöös, siis saada avaldus, CV ja haridust tõendava dokumendi koopia aadressil linnamae.lasteaed@laane-nigula.ee 13. augustiks. Tööleasumise aeg on alates 1.9.2017. a.
- lasteaiaõpetajat koormusega 1,0 ametikohta lapsehoolduspuhkuse ajaks. Kui sulle sobib ajutine töö, siis saada avaldus, CV ja haridust tõendava dokumendi koopia aadressil linnamae.lasteaed@laanenigula.ee 13. augustiks. Tööleasumise aeg on alates 1.9.2017. a. Lisaküsimustele vastab direktor telefonil 5666 7857. Paberkandjal dokumendid saata aadressil: Linnamäe Lasteaed, Kooli tee 10, 91001 Lääne-Nigula vald, Lääne maakond.

Puitmajade tootja **Tene Kaubandus OÜ** pakub tööd hea saksa keele oskusega müüjijuhile. Kandideerimiseks saada CV e-postiga rihho@tene.ee.

Promenaadi Hotelli restoran otsib oma meeskonda restorani vanemteenindajat täistööajaga. Saada oma CV hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

METS

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raleõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

OÜ Landeker ostab metsakinnistuid. Tel 511 0415 ja 517 9866.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

TEADE

Tähelepanu!

4. ja 5. augustil kell 16–20 on suletud Haapsalu vanalinn alates:

- Vaba ja Vee tänava ristmikust;
- Kalda ja Karja tn ristmikust;
- Ehte tn ja Karja tn ristmikust.

Haapsalu linnavalitsus

REKLAAM

SUITSULESTA PÄEV
5. AUGUSTIL KL. 12.00 RANNAROOTSI MUUSEUMIS

MUUSIKAT TEEB ENDRIK VISLA PEREANSAMBEL

KÜPSETAME PANNKOOKE JA AVATUD ON KOHVIK TOETAB:

ÕNNITLUS

Armas ema, vanaema ja vanavanaema

ELLI ŽDANOVA

õnnitleme sind 90 aasta juubelil.

Kogu Aleksejevate pere

KULTUURITEATED

• **TERVIS JA SPORT**
Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €. **Suve eripakkumine** – niisutav kehahooldus mangomaskiga 49 €; manikööri ja pedikööri komplekshooldus 39 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

• **TANTSUÕHTUD**
Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. Tel 472 4605, 503 7289. Vt framare.ee. L, 5. augustil kl 20.30 tantsuõhtu ans Coco, sissepääs piii.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24.

• **KINO**
Haapsalu kultuurikeskuses 3. aug kl 17.30 animafilm „Autod 3“, 3D, pilet 3,50 € + prillid 1 €. 3. aug kl 19.30 film „Dunkirk“, pilet 4 €.

• **MUUSEUMID**
Haapsalu raekoda (Kooli 2): E–P 10–18. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum E–P 10–18. www.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) E–P 10–18. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum: E–P 10–18. www.salm.ee.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): E–P 10–18. www.salm.ee. Ka- ja Kasemaa maalide näitus avatud 8. augustini.

	maakond Itaalias	jaatus alumiinium kreekatäht	usque ad vene m.nimi anno regni	2. täht muusika-pala armu-avalduseks	pidalitöbi mister ehk	soov juua isand ja ...	ETV saadet Jumalalt lähtuv sõnum	külge-hakkav haigus m.nimi	asendaja, asetäitja	
									itsitus	
Sloveenia pealinn										
kõrbesaar										
vana, elatanud										
muuhulgas paksu, jämeda vastand söögi- ja joogikoht										
kepik meeter										
e. poetess E. võistlus										
piirts										
heliredeli 2. aste suurem osa kelvin										
500.										
elus olema										
Asia riik										
... Ever										
argoon										
nutmine										
kallisvarad										
3 x konsonant										

KARIN TEDER

Lääne Elu toimetus Haapsalus Posti 30 (II korrus, sissepääs välistrepist) avatud E–R kl 8.30–17. Tel 473 7111, 473 7222, e-aadress info@le.ee.

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrast 2,58 €; töötamine 1,94 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakuulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matusestade (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 € kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, e-post info@le.ee

PÄRNU SUVETEATER

Kiidetud „Klarissa kirjad” jõuavad Haapsallu

8. ja 9. augustil mängivad Sepo Seeman ja Piret Laurimaa Haapsalu kuursaalis viimast korda kriitikute kiidetud armastuslugu „Klarissa kirjad”.

Haapsalust pärit Sepo Seemanit oleme harjunud nägema koomilistes rollides. „Klarissa kirjade” kohta kirjutas Sirp aga nii: „Praeguses (ja eriti suvises) teatrikontekstis on „Klarissa kirjad” midagi üsna erandlikult lihtsat ja siirast, isegi ehk julget.”

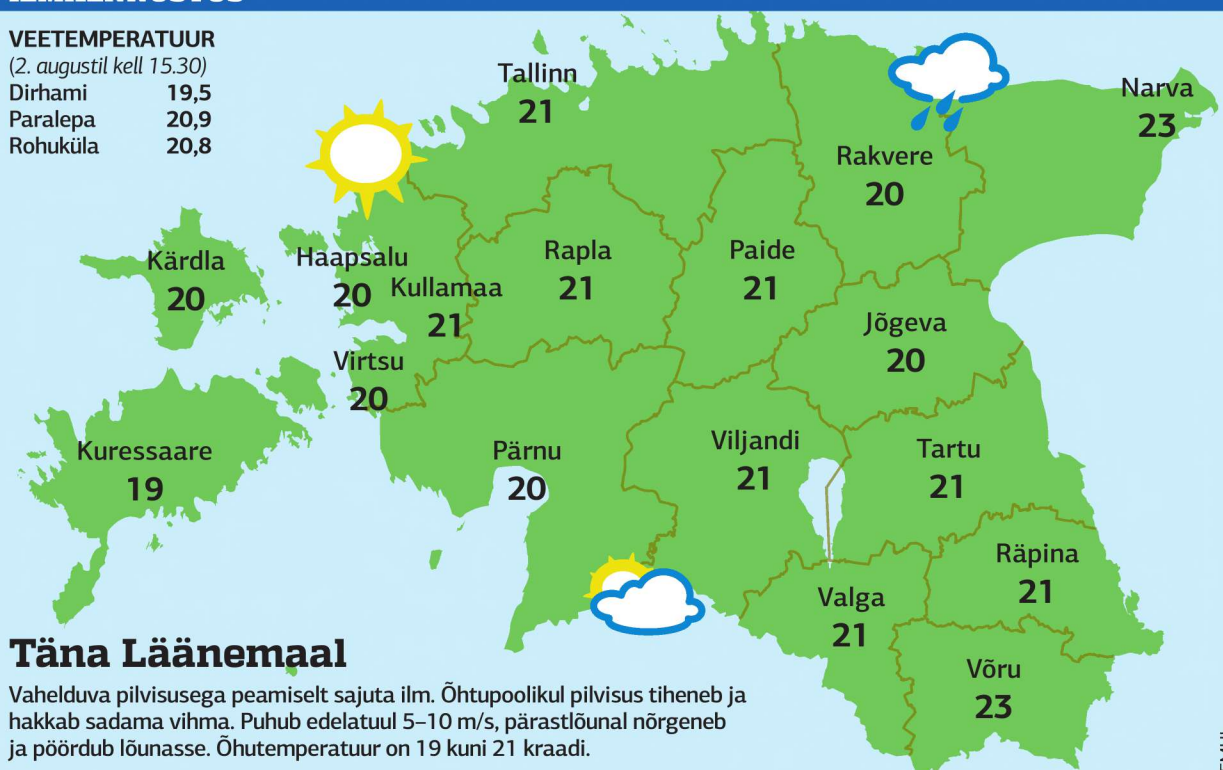
See on päris inimeste Klarissa ja Elmari lugu, kes olid abielus 70 aastat. „Nad abiellusid Eesti ajal, saatus lennutas neid siia ja sinna ning said siis aastakümnete järel kokku,” jutustas Sepo Seeman. „Sai me enda kätte nende päevikud ja kirjavahetuse. See on liigutav lugu, kuidas armastus on tugevam kui mis tahes režiimid või kaugused.”

Klarissa ja Elmari poeg Rein, kes elab Torontos, käis etendust viis korda vaatamas.

TARMO ÕUEMÄA

ILMAENNUSTUS

VEETEMPERatuur
(2. augustil kell 15.30)
Dirhami 19,5
Paralepa 20,9
Rohuküla 20,8

Täna Läänemaal

Vahelduva pilvisusega peamiselt sajuta ilm. Öhtupoolikul pilvisus tiheneb ja hakkab sadama vihma. Puhub edelatuul 5–10 m/s, pärastlõunal nõrgeneb ja pöörduv lõunasse. Öhtutemperatuur on 19 kuni 21 kraadi.

Reede

muutlik tuul
4–10 (15) m/söö päev
15°...20°

Laupäev

edelatuul
6–10 (15) m/söö päev
14°...19°

Pühapäev

edelatuul
5–10 (15) m/söö päev
15°...18°

Esmaspäev

edela-, läänetuul
5–10 (14) m/söö päev
14°...18°

KASTANI METSA

Iga päev 8–23

Iga päev 8–22

Seapraetükk (2–3 kg) 1 kg **3.49** tavahind 4.99

Aedmarja rullkook 300 g, 5,30 €/kg **1.59**

Crème brûlée kook 600 g, 4,99 €/kg **2.99** tavahind 4.49

Eesti juust (viilutatud) 500 g, 5,98 €/kg **2.99**

Poolsuitsuvorst Tõmmu, Wõro 350 g, 3,40 €/kg **1.19** tavahind 1.99

Pühajärve sink, M&M (viilutatud) 300 g, 4,97 €/kg **1.49** tavahind 2.29

Sealihasült, M&M 300 g, 3,97 €/kg **1.19** tavahind 1.79

Lastevorst, Rakvere 1 kg **2.59** tavahind 3.79

Keedusink, Viru 1 kg **3.59** tavahind 5.49

Broilerikoib, Tallegg 1 kg **1.99** tavahind 2.99

Lastevorst, Valla 600 g, 1,65 €/kg **0.99** tavahind 1.49

Viiner, Valla 800 g, 1,49 €/kg **1.19** tavahind 1.99

Kanasardell 900 g, 1,99 €/kg **1.79** tavahind 2.99

Poolsuitsuvorst, Valla 700 g, 2,42 €/kg **1.69** tavahind 2.99

Varajane kartul, Eesti 1 kg **0.45**

Hele viinamari 1 kg **1.99**

Kollane melon 1 kg **0.79**

Arbuus 1 kg **0.39**

Banaan 1 kg **0.99**

Lääne Elu

AUHINNASADU

Pääsmed Augustibluusile võitsid
Ülle Koha ja Silvi Rakaselg.
Õnnitleme võitjaid!

Pääsmed Belinda Carlisle'i kontserdile
loosime välja juba järgmisel nädalal!
Jõuad veel lehte tellida 6 kuuks ja osaleda
loosimisel!

TELLIMISHINNAD

1 kuu	8,60 eurot	7 kuud	51,20 eurot
2 kuud	17,20 eurot	8 kuud	58,60 eurot
3 kuud	22,00 eurot	9 kuud	65,90 eurot
4 kuud	29,30 eurot	10 kuud	73,20 eurot
5 kuud	36,60 eurot	11 kuud	80,50 eurot
6 kuud	43,90 eurot	12 kuud	87,80 eurot

www.le.ee

tel 473 7222

**Kui Su Lääne Elu tellimus lõppes juba juulis,
siis on praegu õige aeg seda pikendada!
Tellida saab toimetusest tel 473 7222, www.le.ee.**

VAATA KA
WWW.LE.EE